

O b r a z l o ž e n j e:

Dana 18. lipnja 2014. godine donesen je novi Zakon o udrugama ("Narodne novine" broj 74/14) – u daljnjem tekstu: Zakon, s ciljem unapređenja djelovanja udruga na području Republike Hrvatske. Člankom 32. Zakona propisano je financiranje programa i projekata udruga za opće dobro u Republici Hrvatskoj iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, fondova Europske unije i drugih javnih izvora. Nadalje, člankom 33. predmetnog Zakona predviđeno je donošenje Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (u daljnjem tekstu: Uredba). Uredba je donesena 5. ožujka 2015. godine ("Narodne novine" broj 26/15), a stupila je na snagu 17. ožujka 2015. godine. Temeljeni cilj predmetne Uredbe je ujednačavanje postojeće prakse dodjele sredstava udrugama iz javnih izvora kako na nacionalnom tako i na nivou jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Nadalje, ovom Uredbom se doprinosi unaprjeđenju organizacijskih preduvjeta, osnaživanju ljudskih resursa i jasnije definiranim standardima i postupcima dodjele financijskih sredstava iz javnih izvora, uključujući ujednačavanje natječajne dokumentacije svih davatelja financijskih sredstava, kao i osnovnih mjerila koja moraju ispunjavati udruge koje koriste sredstva iz javnih izvora, te poboljšanju praćenja i vrednovanja financiranih projekata koje je u skladu i sa zahtjevima Zakona o fiskalnoj odgovornosti ("Narodne novine" broj 139/10 i 19/14).

Člankom 1. stavkom 2. Uredbe utvrđeno je da se odredbe ove Uredbe na odgovarajući način primjenjuju i na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, trgovačka društva u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno jedne ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te druge pravne osobe kojima je osnivač Republika Hrvatska, odnosno jedna ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i druge pravne osobe kada iz javnih izvora financiraju programe i projekte udruga, te doniraju, odnosno sponzoriraju udruge, ako posebnim propisom nije drugačije uređeno.

Sukladno Uredbi financiranje programa i projekata od interesa za opće dobro provodi se putem javnih natječaja čime se osigurava transparentnost dodjele financijskih sredstava i omogućava dobivanje što većeg broja kvalificiranih prijava i ponuda, odnosno odabir najkvalitetnijih programa i projekata, a na taj se način i šira javnost obavještava o prioritarnim područjima djelovanja. Također, Uredbom su jasno definirani slučajevi kada se javni natječaji ne raspisuju, a dodjela financijskih sredstava ugovara neposredno.

Obzirom na sve navedeno, temeljem članka 10. Uredbe utvrđena je obveza nadležnog tijela jedinice lokalne samouprave za donošenjem općeg akta kojim bi se na odgovarajući način reguliralo raspisivanje i provedba javnog natječaja dodjele financijskih sredstava udrugama iz proračuna jedinice lokalne samouprave. U tom smislu predmetna Uredba detaljno razrađuje elemente kojima je potrebno utvrditi kriterije, mjerila i postupke za dodjelu i korištenje sredstava proračuna jedinice lokalne samouprave od strane udruga čiji su programi, projekti od općeg interesa za jedinicu lokalne samouprave.

Kako bi se olakšao postupak usklađivanja jedinica lokalne i područne (samouprave) sa Zakonom i Uredbom, Ured za udruge je krajem svibnja 2015. godine izradio Priručnik za postupanje u primjeni Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (u daljnjem tekstu: Priručnik).

Predmetni Priručnik te prijedlozi obrazaca koje isti sadrži, olakšali su pripreme na izradi prijedloga općeg akta Grada Rijeke kojim se uređuju kriteriji, mjerila i postupak za dodjelu i

korištenje sredstava proračuna Grada Rijeke udrugama čiji su programi, projekti i ciljevi od općeg interesa za Grad Rijeku.

U tom smislu, Grad Rijeka je sukladno odredbama Uredbe te koristeći upute iz predmetnog Priručnika kao i ogleadne primjerke obrazaca relevantnih za donošenje potrebnih dokumenata, a uzimajući u obzir postojeću praksu kao i sve specifičnosti dodjele sredstava udrugama od strane Grada Rijeke te zaključke s radnih sastanaka održanih sa predstavnicima odjela gradske uprave, pristupio koordiniranoj izradi Prijedloga pravilnika o financiranju programa i projekata iz proračuna Grada Rijeke (u daljnjem tekstu: Pravilnik).

Prijedlog pravilnika sadrži sljedeće glave:

- I. Opće odredbe
- II. Preduvjeti za financiranje programa i projekata
- III. Mjerila za financiranje programa i projekata
- IV. Postupak financiranja i ugovaranja programa i projekata
- V. Javni natječaj
- VI. Provjera formalnih uvjeta javnog natječaja
- VII. Ocjenjivanje prijavljenih programa i projekata i javna objava rezultata
- VIII. Ugovor o financiranju
- IX. Obveza dokumentiranja programa i projekata i povrat sredstava
- X. Prijelazne i završne odredbe

I. Opće odredbe

Opće odredbe definiraju udruge kao prihvatljive korisnike financijskih sredstava iz proračuna Grada Rijeke i to za:

- provedbu programa i projekata kojima se ispunjavaju ciljevi i prioritete definirani strateškim i planskim dokumentima Grada,
- obavljanje određene javne ovlasti na području Grada sukladno posebnom propisu,
- pružanje socijalnih usluga na području Grada sukladno posebnom propisu,
- podršku institucionalnom i organizacijskom razvoju udruga,
- sufinanciranje obveznog doprinosa korisnika financiranja za provedbu programa i projekata ugovorenih iz fondova Europske unije i inozemnih javnih izvora.

Nadalje, u općim odredbama se navodi u kojim slučajevima se odredbe ovoga Pravilnika ne primjenjuju i to na:

- financiranje programa i projekata javnih ustanova, udruga i zaklada čiji je osnivač ili suosnivač Grad,
- financiranje programa i projekata javnih potreba koje provode udruge i koji su u pojedinim područjima propisani posebnim propisom,
- programe i projekte u kojima Grad sudjeluje kao partner, suorganizator ili pokrovitelj,
- dodjelu nefinancijske podrške u pravima, pokretninama i nekretninama namijenjene udrugama.

Također iste određuju područja za sufinanciranje programa i projekata udruga iz proračuna Grada Rijeke na temelju javnog natječaja, a koja su od općeg interesa za Grad Rijeku te doprinose zadovoljenju potreba i ispunjavanju ciljeva i prioriteta definiranih strateškim i planskim dokumentima Grada.

II. Preduvjeti za financiranje programa i projekata

Preduvjeti za financiranje programa i projekata predviđaju planiranje sredstava za financiranje programa i projekata u proračunu Grada kao i obvezu nadležnih odjela da u postupku donošenja proračuna prije raspisivanja javnog natječaja utvrde prioritete financiranja koji moraju biti usmjereni postizanju ciljeva definiranih strateškim i razvojnim dokumentima Grada.

Nadalje, predmetne odredbe propisuju utvrđivanje i donošenje Godišnjeg plana raspisivanja javnih natječaja Grada koji donosi Gradonačelnik te se isti u roku 30 dana od dana usvajanja proračuna Grada te objavljuje na web stranici Grada.

Predmetni godišnji plan raspisivanja javnih natječaja sadrži podatke o nadležnom odjelu - davatelju financijskih sredstava, području financiranja, nazivu i planiranom vremenu objave javnog natječaja, ukupnom iznosu raspoloživih sredstava, rasponu sredstava za financiranje po pojedinom programu i projektu i ovisno o vrsti javnog natječaja, druge podatke.

Nadalje, Grad je obvezan putem nadležnih odjela osigurati potrebne organizacijske kapacitete i ljudske resurse za provedbu javnog natječaja odnosno primjenu osnovnih standarda financiranja, ugovaranja i praćenja provedbe te vrednovanje rezultata programa i projekata. Također, isti može uspostaviti odgovarajući informacijski sustav za provedbu javnih natječaja.

III. Mjerila za financiranje programa i projekata

U Mjerilima za financiranje programa i projekata propisana su osnovna mjerila koje udruge moraju ispunjavati da bi bile financirane od strane Grada kao i dodatna mjerila koja Grad putem nadležnog odjela može utvrditi u svrhu ostvarivanja prava prednosti u financiranju udruge.

IV. Postupak financiranja i ugovaranja programa i projekata

Postupci za financiranje i ugovaranje programa i projekata provode se na temelju javnog natječaja putem nadležnog odjela.

Nadalje, u ovom dijelu Pravilnika navodi se i u kojim slučajevima se financijska sredstva dodjeljuju izravno bez objavljivanja javnog natječaja, te definiraju elementi odluke o raspisivanju i provedbi javnog natječaja.

Postupak dodjele financijskih sredstava udrugama treba biti transparentan i nepristran. U tom smislu Grad je predvidio i odredbe o sukobu interesa sukladno odredbi članka 27. Uredbe.

V. Javni natječaj

Ovaj dio Pravilnika se odnosi na odredbe koje definiraju tekst javnog natječaja, obvezu objave javnog natječaja s cjelokupnog natječajnom dokumentacijom na web stranici Grada te mogućnost objave istog u dnevnom tisku. U okviru ovoga poglavlja utvrđeno je da je javni natječaj otvoren najmanje 30 dana od dana njegove objave.

VI. Provjera formalnih uvjeta javnog natječaja

U ovom dijelu Pravilnika propisano je tko je zadužen za zaprimanje te provjeru formalnih uvjeta javnog natječaja. Predmetnu zadaću provodi povjerenstvo za provjeru formalnih uvjeta natječaja koje imenuje Gradonačelnik na prijedlog nadležnog odjela koji

provodi javni natječaj. Predmetno povjerenstvo ima predviđene zadaće u svrhu provjere formalnih uvjeta natječaja. Nadalje, nakon izvršene provjere formalnih uvjeta javnog natječaja prije spomenuto povjerenstvo donosi odluku koje se prijave upućuju u daljnju proceduru odnosno stručno ocjenjivanje te koje se odbijaju iz razloga neispunjavanja formalnih uvjeta javnog natječaja.

Nadležni odjel će u roku 15 dana od donošenja odluke prije navedenoga povjerenstva dostaviti obavijest udrugama koje ne zadovoljavaju formalne uvjete javnog natječaja. Udruge koje ne ispunjavaju formalne uvjete natječaja imaju pravo prigovora u roku osam dana od dana dostave prije navedene obavijesti putem nadležnog odjela koji provodi javni natječaj. Važno je navesti da o predmetnom prigovoru odlučuje Pročelnik nadležnog odjela koji provodi javni natječaj i to u roku osam dana od dana primitka prigovora.

VII. Ocjenjivanje prijavljenih programa i projekata i javna objava rezultata

Ovaj dio Pravilnika odnosi se na Povjerenstvo za ocjenjivanje programa i projekata prijavljenih na javni natječaj koje također imenuje Gradonačelnik na prijedlog nadležnog odjela koji provodi javni natječaj. Predmetno Povjerenstvo je stručno nezavisno procjenjivačko tijelo koje nakon stručne procjene utvrđuje prijedlog odluke o rezultatima javnog natječaja.

Predmetnu odluku donosi Gradonačelnik, a Grad je putem nadležnog odjela koji provodi javni natječaj obavezan predmetnu odluku javno objaviti na web stranici Grada.

Nadalje, utvrđeno je da, ocjenjivanje prijavljenih programa ili projekata i donošenje odluke o rezultatima provedenog javnog natječaja, mora biti dovršeno u roku od 90 dana, računajući od zadnjeg dana za dostavu prijave programa ili projekata na javni natječaj.

Udruge kojima nisu odobrena financijska sredstva nadležni odjel će u roku od osam dana od donošenja odluke o rezultatima javnog natječaja obavijestiti o razlozima nefinanciranja njihova programa ili projekta.

VIII. Ugovor o financiranju

U okviru odredbi Ugovora o financiranju predviđen je rok za potpisivanje istog, praćenje provedbe programa ili projekta udruge sukladno pozitivnim propisima i način praćenja, odobravanje opisnih i financijskih izvješća korisnika sredstava na propisanim obrascima i u propisanim rokovima utvrđenim ugovor o financiranju, te kontrolom "na licu mjesta kod korisnika financiranja" od strane službenika Grada Rijeke nadležnog gradskog odjela u dogovoru s korisnikom sredstava.

IX. Obveza dokumentiranja programa i projekata i povrat sredstava

U okviru ovih odredbi predviđeno je da je korisnik financiranja obavezan voditi precizne i redovite račune koristeći odgovarajuće računovodstvene sustave sukladno propisima o računovodstvu neprofitnih organizacija.

Korisnik financiranja je obavezan omogućiti Gradu provjere sukladno odredbama Uredbe, Upute o provođenju kontrola na licu mjesta kod krajnjih korisnika transfera iz Proračuna Grada Rijeke (KLASA: 023-01/18-04/67-19, URBROJ: 2170/01-15-00-18-1 od 23. travnja 2018. godine) i ovog Pravilnika.

Predmetne odredbe predviđaju i slučajeve kada će Grad zatražiti povrat sredstava od strane korisnika financiranja i to u sljedećim slučajevima:

- nije realizirao program ili projekt utvrđen proračunom programa ili projekta i ugovorom,
- nije utrošio sva odobrena sredstva,
- sredstva nije koristio namjenski,
- iz neopravdanih razloga nije podnio izvješće u propisanom roku.

Korisnik financiranja dužan je povrat sredstava izvršiti Gradu u roku 30 dana od dana primitka zahtjeva za povrat sredstava. Nadalje, predviđeno je da se predmetni iznos koji se treba vratiti Gradu može prebiti sa bilo kojim potraživanjem koje korisnik financiranja ima prema istom.

X. Prijelazne i završne odredbe

U okviru Završnih odredbi predviđeno je da korisnik financiranja ne smije sudjelovati u izbornoj ili drugoj promidžbi političke stranke, koalicije ili kandidata, davati izravnu potporu političkoj stranci, koaliciji ili kandidatu niti prikupljati financijska sredstva za financiranje političkih stranaka, koalicija ili kandidata za sve vrijeme trajanja ugovora.

Nadalje, provedbu ovoga Pravilnika obavljaju gradski odjeli Grada nadležni za pojedina područja financiranja programa i projekata udruga iz proračuna Grada Rijeke.